

Erityisavustus kunnille Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen

Hyvapltk 21.02.2023 § 7
146/02.05.01.01/2023

Valmistelija

Vapaa-aikatoimenjohtaja Juha Pesonen p. 0444970403

Muhoksen kunnan kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut sekä Oulujoki-Opisto hakee aluehallintovirastolta erityisavustusta Harrastamisen Suomen mallin toteuttamiseen. Harrastamisen Suomen malli tukee kuntien uutta hyvinvointitehtävää.

Harrastamisen Suomen mallin tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastustarjonta valitaan lasten ja nuorten toiveiden mukaan. Toimintamalli suunnitellaan, rakennetaan ja kokeillaan yhdessä harrastuksia tuottavien tahojen kanssa.

Kuntien avustushaku on auki 28.2.2023 klo 16.15 asti.

Avustuksiin käytetään valtakunnallisesti noin 17 miljoonaa euroa.

Avustus kohdistuu pääasiallisesti harrastusten ohjaajien ja erityisen tuen tarpeessa olevien lasten ja nuorten avustajien palkkakuluihin sekä matka- ja materiaalikuluihin. Avustuksesta osa voidaan kohdistaa myös kohtuullisiin koordinoitukuluihin. Avustuksella on tarkoitus palkata hankekoordinaattori ja kustantaa toiminnasta aiheutuvia kuluja sekä harrastustarjonnan markkinointia.

Malli on käytössä yli 90 % manner-Suomen kunnista. Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää kunnille vuosittain avustusta mallin toteuttamiseen.

Kunnat järjestävät harrastukset perusopetuksen vuosiluokkien 1.–9. oppilaille. Harrastustarjonta valitaan lasten ja nuorten toiveiden mukaan. Harrastusryhmiä järjestetään kunnan oman henkilöstön kuten opettajien voimin. Harrastusten järjestäjinä toimivat myös urheiluseurat, kulttuuritoimijat, nuorisojärjestöt ja muut harrastustoimintaa järjestävät yhteisöt, joilla on osaamista lasten ja nuorten kanssa toimimisesta.

Avustettavan harrastustoiminnan

- tulee tapahtua pääsääntöisesti koulun tiloissa tai koulua lähellä olevissa tiloissa.
- Harrastustoiminta voidaan järjestää myös muualla, mikäli harrastuksen sisältö sitä edellyttää (esimerkiksi uinti, laskettelu, keilailu, ratsastus, kulttuuriperintökerho).
- tulee olla koulupäivän yhteydessä (välittömästi oppituntien jälkeen tai niitä ennen aamulla) koulujen työaikana, huomioiden lasten ja nuorten jaksaminen ja aikataulut.
- tulee olla säännöllistä ja viikoittaista (perustelluista syistä tästä voidaan poiketa
- esimerkiksi silloin, kun ohjaaja saadaan koululle pitkän etäisyyden päästä). Harrastus voi koostua useasta eri lajista tai alasta, jotka vaihtelevat viikoittain tai kuukausittain.
- tulee käynnistyä viimeistään syyskuussa 2023 ja tulee kestää koko lukuvuoden ajan.

- tulee olla suunnattu joillekin tai kaikille perusopetuksen vuosiluokille 1-9 oppilaille (myös yksityis- ja harjoittelukoulujen oppilaat). 1.–2.-luokkalaisten lasten, jotka ovat mukana aamu- ja iltapäivätoiminnassa, osallistuminen Suomen mallin harrastustoimintaan voi tapahtua myös niin, että harrastusten järjestäjät ohjaavat harrastustoimintaa aamu- ja iltapäivätoiminnan puitteissa.
- tulee olla joko ohjattua toimintaa tai nuorten omaehtoista harrastamista valvotussa ympäristössä

Avustuksen käyttöaika on 1.8.2023-31.7.2024. Avustus voi kattaa enintään 75 prosenttia avustettavan hankkeen kokonaiskustannuksista. Omarahoitusosuuteen ei voi esittää jotain toista valtionavustusta.

Valmistelussa on laskettu kustannuksia toimintaan 40.000 €, sillä periaatteella että sillä palkataan koordinaattori ja ohjaajat, sekä kustannetaan matkakulut, materiaalit ja muut kulut. Tällä laskelmalla kunnan omavastuu osuudeksi tulisi 10.000 €. Tämän laskelman mukaan saataisiin vähintään yksi kerho kaikille alakouluille ja yläkoululle koko lukuvuodeksi 2023-2024.

Pilottikaudella 1.1.–5.6.2021 harrastustoimintaa järjestettiin perusopetuksen vuosiluokkien 1.–9. sekä lisäopetuksen oppilaille 117 kunnassa ympäri maata. Muhoksen kunta oli mukana pilottihankkeessa. Hanketta koordinoi silloin hyvinvointipalvelut.

Valtakunnallinen koululaiskysely harrastamisesta järjestettiin joulukuussa 2022. Muhoksen kouluilla (Korivaara, Kirkonkylä ja yläkoulu) oli toivottu seuraavanlaisia harrastusmahdollisuuksia: Kiipeily, parkour, eläinkerho, taidekerho, kirjallisuus ja lukeminen, eräkerho (metsästys ja kalastus), kädentaidot, käsityökerho, Palloilukerho, Ruoanvalmistus, Lautapelikerho.

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) tekemän perusopetuksen oppimistulosten pitkittäisarvioinnin (2018-2020) mukaan ohjattujen harrastusten määrä oli yhteydessä oppilaan osaamiseen sekä osaamisen kehittymiseen. Niillä oppilailla, joilla ei ollut yhtäkään ohjattua harrastusta, osaaminen oli selvästi alle keskitason eikä se ollut kehittynyt yhtä hyvin kuin muilla. Useat ohjatut harrastukset olivat yhteydessä korkeaan osaamistasoon. Ohjattujen harrastusten määrä oli yhteydessä osaamiseen huoltajien koulutustaustasta riippumatta.

Päätösehdotus	Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta myöntää luvan hakea Harrastamisen Suomen mallin mukaista toiminta-avustusta lukuvuodelle 2023-2024. Kokonaiskustannukset olisivat 40 000 €, josta kunnan omavastuu osuus olisi 10 000 €. Hankkeesta vastaavat kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liiuntapalvelut sekä Oulujoki-opisto.
Esittelijä	sivistys- ja hyvinvointijohtaja
Päätösesitys	Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta myöntää luvan hakea Harrastamisen Suomen mallin mukaista toiminta-avustusta lukuvuodelle 2023-2024. Kokonaiskustannukset olisivat 40 000 €, josta kunnan omavastuuosuus olisi 10 000 €. Hankkeesta vastaavat kirjasto-, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelut sekä Oulujoki-opisto.
Päätös	Hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen yksimielisesti.